

правдини, и сблъсваніе-то между Нѣмци, Чехи, Унгарци, Италіенци, Хървати бѣше ужасно и единственно въ цяла-та исторія. Штросмайеръ не ся поколеба, нито една минута, за страна-та коя-то той трябаше да държи въ това критическо време. До гдѣ бѣше въ Дяково професоръ и священникъ, той браняше, съ сички-тѣ си сили, единородци-тѣ си Хървате отъ притѣсненія-та на Унгари-тѣ; сѫщо-то той залови и сега отъ Віена. Той влѣзе въ писменно сношение съ военнія хърватски управитель, *Лелачичъ*, съ хърватскія министръ, барона *Ожеговича*, и съ сички-тѣ хърватски и славонски отлични мѣжіе. Той ревностно посъщаваше сички-тѣ държавни мѣжіе въ Віена; освѣщаваше ги върху истиннія характеръ на хърватско-то движение; поучаваше ги по кой начинъ трябва да постѣпятъ за да ся покажатъ справедливи, и да придобиятъ симпатія-та на единородци-тѣ му кѣмъ австрійскія царь: нѣмаше събраніе отъ държавни мѣжіе дѣто Штросмайеръ да не присъствова за да го освѣти чрезъ дѣлбокія си разсѣдѣкъ и чудесна-та си проницателность. Съ една дума, въ тази извѣнредна криза на Хърватеко, този отличенъ родолюбецъ по-жъртвова сичкія си трудъ, тури живота си въ опасностъ само за да спомогне на отечество-то си да ся отърве отъ маджарскія яремъ. И можеше ли другче да постѣпи единъ геніаленъ чолякъ, обдаренъ, въ сѫщо-то време, съ най-превъзходни-тѣ христіенски добродѣтели?

Съкій може да си въобрази какво възхищеніе, каква радость име-то на Штросмайера ще е възбудило между Хървати-тѣ; тази радость и това възхищеніе излязоха отъ сички въобразителни граници кога-то, на 1850, този хърватски патріотъ ся рѣко-